

redaktøren er ansvarlig for anonyme indslag i udsendelserne, og at kredsen af personer, der kan drages til ansvar, begrænses i forhold til lovgivningens regler, herunder navnlig i forhold til straffelovens § 23 om vedvirken.

De foreslåede forskelligheder i forhold til ansvarsreglerne for periodiske skrifter er begrundet i de elektroniske mediers særlige karakter og vedrører navnlig anonymitetsbegrebet og ansvaret for indslag i direkte udsendelser.

Da det ansvarssystem, udvalget foreslår indført for radio- og fjernsynsudsendelser, i princippet svarer til de foreslåede regler om ansvaret for periodiske skrifers indhold, er det fundet hensigtsmæssigt at anvende en systematik, som gør det let at sammenligne ansvarsbestemmelserne for radio og fjernsyn med lovforslagets §§ 9-15 om periodiske skrifter.

De to sæt ansvarsregler kan imidlertid ikke opstilles helt parallelt, idet der er en vis forskel imellem tilblivelsesprocessen for en artikel i et trykt skrift og den tilsvarende proces for radio- og fjernsynsudsendelser. Dertil kommer, at også fremtrædelsesformen er forskellig for artiklen og udsendelsen.

Der kan således peges på, at forfatteren til en artikel i et trykt skrift kun fremtræder indirekte over for læserne; den, der fremsætter en udtalelse i radio og navnlig i tv, fremtræder med sin person langt mere direkte over for lyttere og seere. Og medens artiklen bliver til under én arbejdsproces og mangfoldiggøres under en anden (med tid til overvejelse og korrektion mellem de to processer), er forholdet i radio- og fjernsynsudsendelser ofte det, at en udtalelse fremsættes umiddelbart over for publikum, f.eks. i et interview eller en diskussion. Der må her skelnes mellem, om udtalelsen fremsættes i en direkte udsendelse, eller om den først optages på bånd eller et andet elektronisk medie med henblik på senere, d.v.s. forskudt, udsendelse. Men det er nok karakteristisk for vurderingen af udsendelser i de elektroniske medier, at publikum - seere og lyttere - opfatter udtalelser fremsat heri som mere autentiske, end når de samme mennesker læser en udtalelse i f.eks. et avisinterview. Dette er for så vidt uafhængigt af, om selve udsendelsen er direkte eller forskudt. Det skal herved også bemærkes, at det for seerne og lytterne kan være svært eller umuligt at afgøre, om en udtalelse fremsættes direkte eller forskudt.

Endelig får det forfatterbegreb, som ligger til grund for ansvarsreglerne for periodiske skrifers indhold, en ny dimension, når der er tale om radio- og fjernsynsudsendelser. I sådanne udsendelser forekommer ofte oplæsning eller anden formidling af tekster, for hvis indhold der kan pålægges et forfatteransvar svarende til det, der kendes fra de periodiske skrifter.

Men i andre tilfælde fremsættes der udtalelser, som ikke bygger på nedskrevne tekster, og hvor det findes mest rimeligt at lade den, der fremsætter udtalelsen, være ansvarlig for udtalelsens indhold.

Under hensyntagen til, at der således er forskelligheder mellem de periodiske skrifter og de elektroniske massemediers natur, opstilles de foreslåede ansvarsregler for radio- og fjernsynsudsendelser i en systematik, som nogenlunde svarer til den, der er anvendt i lovudkastet om ansvaret for periodiske skrifers indhold, men som dog på den anden side bygger på mediernes forskelligheder.

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets forslag til afgrænsning af kredsen af mulige strafferetlige ansvarssubjekter.

Der henvises til lovforslagets § 16, der svarer til § 16 i lovudkastet.

4.2.2.1. *Ansvaret for tekster*

Det følger af det anførte, at ansvarsreglerne som udgangspunkt må bygge på en sondring mellem ansvaret for tekster og ansvaret for udtalelser. Der henvises til udvalgets betænkning side 182-88.

Tekster kan fremføres både i direkte og i forskudte udsendelser. For så vidt angår direkte udsendelser kan det foregå i form af oplæsning af en roman eller et andet udgivet værk eller ved oplæsning af et manuskript, der ikke tidligere har været offentliggjort. En lignende situation foreligger, hvis værket eller manuskriptet oplæses i en udsendelse, der først bringes kortere eller længere tid efter optagelsen. Sidstnævnte udsendelser betegnes normalt som bandede eller forskudte udsendelser. I nærværende lovforslag anvendes udtrykket forskudt udsendelse.

Det er udvalgets opfattelse, at forfatteren i sådanne situationer - i lighed med hvad der gælder i dag - bør være ansvarlig for tekstens indhold efter lovgivningens almindelige regler. På den anden side er det udvalgets opfattelse, at der bør være mulighed for at indrømme forfatteren anonymitet med den virkning, at forfatteren bliver ansvarsfri. I sidstnævnte tilfælde må teksten behandles på samme måde som en unavn-given artikel i et periodisk skrift. Ansvar for tekstens indhold påhviler i så fald radio- eller fjernsynsforetagendets redaktør. Forfatterens ansvar vil selvsagt ikke række længere, end forfatteren har forsøgt til. Hvis forfatteren således ikke har givet samtykke til, at teksten overhovedet fremføres i en udsendelse, følger det af det strafferetlige krav om tilregnelser for at kunne ifalde ansvar, at forfatteren bliver ansvarsfri for udbredelsen i selve massemediet.

Det kan hende i en direkte udsendelse, at en tekst fremføres på en sådan måde, at radio- eller fjernsynsforetagendet ikke har haft mulighed for at gribe ind.